

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:

Dr. KISS PÁL.

Felolvasó szerkesztő:

ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

A kalocsai érsek

megtette azt, a mire egyetlenegy püspöktestvére se vállalkozott: kihirdette a Borromeo-enciklikát. Magyarországon, a hol millió és millió hive van a protestantizmusnak és hol a nemzeti dicsőség munkájában századok óta erős részt kérnek maguknak a X. Pius villámainál célba vett felekezetek, akadt katolikus főpap, a ki a viszonyainkat nem is ösmerő és lelkével még a Fülöpök korában élő spanyol dominikus-bibornak dolgozatának szószéket adott, annak az elaboratumnak, mely a reformáció munkáját korrupt népek és fejedelmek ördögiművének állítja be, a reformátorokról pedig azt állítja, hogy a „bendőjük volt az istenük.” Emlékezetes egyébiránt, hogy minő sértő a Borromeo-enciklika tartalma nemcsak a reformáció történelmi munkájára, hanem a modern kultúra törekvéseire nézve is.

Dr. Várossy Gyula, kalocsai érsek, a ki az Ecclesia militans a harczoló egyház egyik legönfeláldozóbb tagja és jótékonyága megasztikus életmódja révén mindenestre egyik disze főpapi karunknak, buzgóságában olyan lépésre ragadtatta magát, a melytől a kormány-nak kellett volna őt visszartartania. A Borromeo-enciklika megjelenésekor a protestáns állampolgárok érdekeit védelmébe vette minden kormány, csupán a bécsi Ballplatzon maradtak vesztig, meg a budai Várban. Az őszinteség teljes hiányával „in camera sincesitatis” törekedtek a pöspöki kart az enciklika elhalgatására rábírní, — minő sikerrel, mutatja a kalocsai példa.

Nyílt és őszinte állásfoglalást kell tanusítani ebben az ügyben elsősorban a kormánynak, mely a király apostoli jogait gyakorolja, mert az ő kezében van a villámhárító, a melylyel protestánsainkat megvédeni tar-

tozik Róma villámaival szemben.

Katolikus főpapjainktól pedig elvárjuk, hogy intranzigens állásfoglalásukkal nem fogják ebben az amugy is viszálydulta országban a felekezeti békét megbontani.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, jul. 11.

Erősen ritkult padok mellett indul meg a felirati vita harmadik napja. A folyósokon sem volt semmi élet. Megszűnt az idő, amikor a Házban folyt a politika, most már itt csak szavaznak.

Az ülést egynegyed 11 órakor nyitja meg Berzeviczy Albert elnök. Felolvassák a múlt ülés jegyzőkönyvét és hozzászólás nélkül hitelesítik.

Elnök ezután a Ház elé terjeszti a végleg igazolt képviselők névsorát.

Gróf Apponyi Albert itt felszólal és kéri, hogy a kettős mandátum képviselőknél külön ki kell tüntetni, melyik mandátum alapján vétettek fel.

Elnök hangsúlyozza, hogy a névsort ilyen értelemben állították össze. Majd folytatja előterjesztéseit. Felhívja újólag a több mandátumot nyert képviselőket, hogy nyolc napon belül jelentsek be, melyik mandátumot tartják meg Ennek kapcsán a Ház elé terjeszti gróf Tisza István levelét, amelyben bejelenti, hogy az ugrai mandátumról lemond és Aradot tartja meg.

A felirati vita.

Elnök: Napirend szerint következik a felirati javaslat tárgyalása.

Preszly Elemér visszaillesztést vett a lefolyt választásokra, amely olyan pártnak adott többséget, amelynek egyetlen programja, hogy nincsenek nemzeti követelmények. (Helyeslés.) Ez a kormányzó többség csak arra fekteti a súlyt, hogy Bécsben posszibilis legyen. (Ellentmondások jobbról. Elénk helyeslés balról.) Minél többször emlegetik a nemzet és a király közötti kiengesztelődést, annál inkább bizonyos az, hogy nincsen meg. Mert ez az egyetértés nem azt jelenti, hogy a nemzet deferáljon a törvényhozás másik faktora előtt. (Zajos helyeslés.) Ezért volt a választások alatt minden ellenzéki szabad zsákmánya a csendőrszuronynak és hatalmi tulkapások. Alparlamentarizmu-

sunk van, amit a legjobban bizonyít, hogy amint egy kormányzó többség ragaszkodik a programjához, kegyvesztett lesz és ellenzékbe kénytelen menni. (Ugy van!)

Hasonlóképpen vagyunk a szabadelvűség kérdésével. Vajjon kinek a szabadelvűségét követik: Székely Ferencét vagy gróf Zichy Jánosét? (Derűtlenség.) Ez a munka párt egyenes folytatása a régi szabadelvű pártnak, amit igazol, hogy Percel Dezsőt választották meg elnöküknek. (Felkiáltások jobbról: Eljén Percel!) De ez még nem jelentheti a november 18 igazolását.

Percel Dezső: Ezt már igazolta a lefolyt négy év!

Preszly Elemér: A felirati javaslat csupa frázis. A bankerdésben az igazság leplezése az, amikor csak gazdasági szempontból mondja a többség a közös bankot hasznosabbnak. Bécs parancsolja ezt. Pedig éppen itt volna az ideje gazdasági téren tenni valamit ezért az országért. A kisközdák a legképtelenebb helyzetben vannak a nagy kamatadó miatt, miért nem jut eszébe a kormánynak, ebben az irányban tenni valamit. Ezt csak azért ragadja ki a többi közül, mert Szabó István a múlt ülésen világosan kimutatta ennek az osztálynak fontos szerepét. Nálunk csak a függetlenségi programnak van jogosultsága. Nem fogadja el a felirati javaslatot.

Scitovszky Béla: Mi lesz a választói joggal?

Preszly Elemér: Elfogadom a Justhpart javaslatát, amely fedi álláspontomat általános választói jog szempontjából is. (Eljenzés balról.)

A nemzetiségi álláspont.

Mihályi T. nemzetiségi azzal kezdi, hogy a nemzetiségi képviselőket a választások alatt a legképtelenebbül molesztálták.

Elnök: Kérem a képviselő urat, hogy egy közelebbi padban foglaljon helyet, mert a gyorsírók nem tudnak jegyezni.

Pozsgay Miklós: Eredj valamilyik miniszteri székbe.

Mihályi Tivadar előre jön és folytatja beszédét. Fejtegeti a nemzetiségi párt programját és hivatását, majd azt bizonygatja, hogy nemzetiségi kérdés van. A választások eredménye a parlamenti krízist csak elodázta, de meg nem oldotta. A mostani többség csak a hatósági erőszaknak és a vesztegetéseknek köszönheti létét. Addig nem lesz rend, amíg az általános választói jogot meg nem valósítjuk.

A gyűlekezési és szólásszabadság sincsen biztosítva. Fölpanaszolja, hogy a nemzetiségi vezetők még mindig a fogházakban slynlődnék

¶Egy hang jobbról: Irredentistákkal nem tárgyalunk!

Mihályi Tivadar: Mi nem vagyunk irredentisták. Mi sohasem megyünk túl azon a határon, amelyet az ország, a dinasztia és a monarchia érdeke megszab. Beszél a nemzetiségi ismeretes „sérelemeikről”. Kifogásolja, hogy a román iskolákban sok időt vesztegetnek a magyar szó tanítására, amely idő alatt pedig anyanyelvükön sokat tanulhatnak. Azt mondják rólunk, hogy kivelé gravitálunk. Mi sohasem voltunk a magyarság ellenségei.

Novák János: Hát 48-ban kik gyilkolták a magyarokat? (Zajos helyeslés balról.)

Mihályi Tivadar: A nemzetiségi mindig hazaárulók. (Derűtlenség.) A legtöbb helyen a közigazgatási hatóságok mérgezik el a helyzetet.

Felkiáltások: Mi van a bankokkal?

Mihályi Tivadar: A magyar pénzintézetek nem adnak pénzt, tehát kényyszerűségből kell nemzetiségi bankokat alapítani, beszél a telepítési és bérleti rendszerről, amely a nemzetiségieknek éppen olyan kárára van, mint a magyar kisközdáknak. Nem akar az uralom osztály ellen izgatni, de kívánja, hogy az ellentéteket egyenlitsék ki. Az általános választói jogot követeli és tiltakozik az ellen, hogy mint Szabó István kívánja, a kerületek kikerekítsék a nemzetiségi jogait elsikkaszták. Felolvassa a nemzetiségi felirati javaslatát, amely az ismeretes nemzetiségi program keretében mozog.

Mihályi beszéde után az elnök szünetet rendelt el

A jegyzők fizetése.

Szünet alatt a folyósokon élénk derűtlenséget keltett az a háborúság, amely a Ház elnöksége és jegyzői karának egy része között tört ki. A jegyzőket ugyanis két részben választotta. A június 30-iki ülésen választott hat jegyzőt és július 2-ikán újabb hat jegyzőt. Az elnökség az első ízben megválasztott jegyzőknek két havi fizetést utalványozott ki a folyó évnegyedre a többieknek, akiket már júliusban választottak meg, csak egy havit. Az egynapos differencia miatt tehát egy hónapi fizetéstől esnek el az utóbb választott jegyzők, akik ebbe sehogysem akarnak megnyugodni.

— Honvéhadapródok. A városi tanács javaslata alapján Makó város képviselőtestülete mai rendkívüli közgyűlésén kimondotta, hogy a honvéhadapród iskolánál megüresedett alapítványi helyekre Martinek Béla és Sommer Béla tanulókat ajánlja.

A hagymakertészek szervezkedése.

Szövetkezeti alapon.

Makó, jul. 11

Az a mozgalom, amelyet a makói hagymakertészek rövid idővel ezelőtt a hagymakereskedők karteljének ellensúlyozására indítottak, tegnap eredményre vezetett. Makó városának hagymatermeléssel foglalkozó népe megértette, hogy gazdasági helyzetének biztos megalapozása végett szükség van egy olyan szervezetre, amely a termelők érdekeit szem előtt tartva, azt teljesen kielégítse és a hagymakereskedést olyan mederbe terelje, ahol nincs kiszolgáltatva a kereskedők kényének-kegyének.

A szervezkedés szövetkezeti alapon vasárnap megtörtént.

A szervezés előkészítésére kiküldött végrehajtó bizottság vasárnap délelőttre hívta meg a makói és környékbeli termelőket a városháza közgyűlési termébe, azonban olyan sokan jelentek meg, hogy az előterjesztetet a városháza udvarán az isten szabad ege alatt kellett megtartani.

A végrehajtó bizottság által készített javaslatot és alapszabály tervezetét dr. Kiss Pál ismertette. Elmondotta buzdító szavaiban, hogy a szervezkedésre miért van szükség és a támadt ellenség lefegyverzése más mód nem áll rendelkezésre, mint a szövetkezeti alapon való szervezkedés. Ezután ismertette az alapszabály tervezetét és felhívta a jelenlevőket, hogy a belépési nyilatkozatokat minél tömegesebben írják alá, mert ehhez a hadviseléshez az összetartáson kívül még egy nagy fegyverre van szükség: pénzre. Az alakuló közgyűlést pedig délután négy órákor tartják meg a városháza közgyűlési termében.

Délután újból ezernél többen jöttek össze a termelők, akik majdnem kivétel nélkül jegyezték tületrészeket. A jegyzések befejezése után dr. Kiss Pál elnöklte alatt megtartották az alakuló közgyűlést. Az előterjesztett alapszabályokat módosítás nélkül elfogadták. A szövetkezet elnökévé egyhangulag Pintér Miklóst, vezérigazgatóvá Haász Vilmos kereskedőt választották meg. Megválasztották továbbá az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjait is. Az alakuló közgyűlésnek este nyolc óra után volt vége.

Tudnivalók:

A szövetkezet tagjai közé még mindig lehet jelentkezni. A belépési nyilatkozatokat a III-ik függetlenségi körben (postaház épület) lehet aláírni, ahol ideiglenesen a szövetkezet irodája működik.

A szövetkezet igazgatósága szerdán, július 13-án délután 5 órákor ugyanott gyűlést tart, amikor könyvelőt, pénztárnokot, raktárnokot és szolgát választ és ezeknek fizetését megállapítja.

A jelzett tületrészekre a befizetéseket ugyanott lehet teljesíteni. A pénzfelvétellel ideiglenesen Szűcs József van megbízva.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Holnap, kedden délelőtt 11 órákor hitelesítő közgyűlés lesz a városnál, melyen a mai közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítik.

NAPI HIREK.

— **Bizottsági ülés a városnál.** Makó város képviselőtestülete legutóbb tartott rendes közgyűlése-ből kifolyólag Lakatos Pál elnöklte alatt bizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy az terjedjen a közgyűlés elé javaslatot kivételes sertésvásár engedélyezése tárgyában. E bizottság holnap, kedden délután 3 órákor tart ülést a városi széképület kis tanácstermében.

— **Szabadságot kérnek.** Ma a polgármesteri hivatalhoz több kérvény érkezett, melyet tisztviselők adtak be szabadságidő engedélyezése tárgyában. Három hétre terjedő szabadságot kér Hubert Mihály dr. városi orvos, két-két hétre terjedő szabadságidőt kérnek Galambos Zoltán városi segédműnök és Antal Vilmos adótitisz.

— **Uj ártezi kut.** B. Nagy Ferenc és társai ma indítványt adtak be Makó város képviselőtestületéhez, melyben azt célozzák, hogy a város az új vásártérre ártezi kutat építtessen. Az indítványt legközelebbi közgyűlésen tárgyalja Makó város képviselőtestülete.

— **A tüzoltók segélye.** Makó város képviselőtestülete még a múlt évben kimondotta, hogy az önkéntes tüzoltókat évi 1000 koronával segélyezi. A képviselőtestület mai közgyűlésén utalványozta ki az önkéntes tüzoltó egyesületnek az 1000 koronát.

— **A város és a toronyórák kezelői.** Makó város képviselőtestülete, mint ismeretes, május havában felmondott a toronyórák kezelőinek, mert ezt az egyházak kötelességének tartotta s megvonta tőlük ama csekély díjazást, melyben eddig részesültek. A helybeli görög katolikus egyház akként kárpótolta mai napon tartott ülésén Felberbauer János órákezelőt, hogy 50 korona évi kárpótlásban részesítette.

— **Kiközösített pap-taná.** Münchenből táviratozzák: Schnitzer tanárt, a müncheni teológiai fakultás hírneves tudósát, a szentszék kiközösítette a katolikus egyház kebeléből. A kiközösítés oka Schnitzer tanárnak legújabb teológiai műve, mely magára vonta a Vatikán haragját. A könyv a pápaság történetéről szól és tudományos adatokkal bizonyítja, hogy a pápaság isteni eredetéről szóló dogma teljesen alaptalan és a katolikus egyház önkényes kitalálása.

— **A város jövedelmei.** Makó város fogyasztási adópénztárába a legutóbbi 10 nap alatt a következő jövedelmek folytak be: borítal adóban 3137 korona 48 fillér, huszfogyasztási adóban 709 korona 36 fillér.

— **Veréb helyett ember.** Kiss Sándor makói pénzügynök a tavaszszal verébre vadászott. Az egyik lövés célt tévesztett s a sörétek Körösi Imrénét találták. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt került szombatn Kiss a szegedi kir. törvényszék büntető tanácsa elé. A bíróság a vádlottat az enyhítő körülmények figyelembevételével hatvan korona pénzbüntetésre ítélte, melyben ugy a vádlott, mint az ügyész megnyugodott.

— **Hütlén cipész segéd.** Elek Lajos cipésmester panaszt emelt

ma Kószó Ferenc nevű segédje ellen, mert ez elkészítés végett két pár cipőre való anyagot elvitt tőle és azzal meglépett a városból. A hütlén segédet körözi a rendőrség.

— **Aki az árokban alszik.** Ma a kora reggeli órákban nagy csoport ember verődött össze a gimnázium mellett és nézték, hogy ott egy ember különös állapotban alszik az árokban. Az előhívott rendőr megállapította, hogy az álmos ember Máté Albert holt-részeg, ezért bevitték a rendőrségre.

— **Botrányos részeg.** M. Szűcs Mihály tegnap délben a főtéren részeg állapotban oly botrányosan viselte magát, hogy be kellett kísérni. Ellene megindult az eljárás.

— **Csirke gyilkos.** Kocsis János ma panaszt emelt a rendőrségen Sánta Sándor ellen, hogy ez hat csirkéjét bosszúból agyonütötte. Sánta Sándor ellen megindult az eljárás.

— **Modern lovagiasság.** Egy vidéki városka két helyi lapjának szerkesztője teljesen új alapokra fektette a párbajozást. Feltalálták az egészségügyi párbajt, amelyet drótnélküli duellumnak is nevezhetünk. A párbajról két dokumentum jelent meg: az első az egyik, a második a másik helyi lapban. Az első számú dokumentum így szól:

„Uram! Uriember olyan per-nahajderhez, mint amilyen ön, nem küld segédeket. Tekintse magát e soraim által felpofozottnak. Ezennel adok önnek jobbról egy pofot, balról egy pofot és adjon hálát az Istennek, hogy ez alkalommal nem nyultam még a botomhoz is, hogy önt megfenyítsem.”

Erre a másik szerkesztő a következőket válaszolta:

„Kitünő ellenfelem! Köszönöm önnek, — hogy bárcsak írásban — mindössze csak pofont adott nekem és a botomzástól lemondott. Engedje meg, hogy az inzultusra azzal válaszoljak, hogy ezennel hat revolverlövést röptek az ön koponyájába. Abban a pillanatban, mikor levelem e részét elolvasta, tekintse magát halott embernek. Üdvözlöm a hulláját!”

— **Vívó tanfolyam.** Varga Sándor kolozsvári tornatanár és okleveles vívómester városunkban július hó 10 től kezdődőleg hat heti torna és vívó tanfolyamot nyitott. Gyakorló hely a kaszinó nagy terme (Korona épület) az órák minden nap délután fél 5-től fél 7-ig tartanak. A vívni szándékozók ugyanez órákban jelentkezhetnek. Felhívjuk a szülők figyelmét arra a körülményre, hogy kilenc évesektől kezdődőleg gyermek csoportot (fiú és leány gyermekek) szándékozik a vívómester létesíteni, kombinálva ezek tanítását a vívó vívással és svéd rendszerű szabad gyakorlatokkal.

A leány gyermekek rendszeres gyakorlata mindenesetre szokatlan és új dolog nemcsak városunkban, de Magyarországon általában, de tért kell, hogy hódítson ez eszme, ha tekintetbe vesszük a nők életvitását s a gyermekkor az a kor, a melyben a testgyakorlást meg kell kedveltetni. A svéd rendszerű testgyakorlást és a vívó vívást elismert or-

vosok ajánlják melegen a szülők figyelmébe a leány gyermekeknek s így mindenesetre csak örvendeni lehetne azon, ha uttörők városunkban is akadnának a női testgyakorlás felkarolására. Varga Sándorban, ki városunk szülötte, megbízható vezetőt nyernének a szülők, mivel 10 év óta foglalkozik hivatásszerűen gyermekek tanításával.

— **Értesítés a szülőkhöz.** Oly elemi, polgári iskolai és gimnáziumi tanulók, kik magán vagy javító vizsgálatot óhajtanak tenni, tanításra jutányos feltételek mellett elfogadtatnak. F. hó 14-től oly elemi iskolai tanulók részére, kik az elemi iskolai tananyagot ismételni óhajtják, nyári tanfolyam rendeztetik. Ertekezhetni lehet Matos István h. igazgatóval mindennap délelőtt 7—10-ig a szegedi-utcai állami elemi iskolánál.

— **Tűz.** Az éjjel 12 órákor az összes tornyokban tüzet jeleztek a harangok. A tűz Gyűge Mihály-nak az újvárosi vasuti állomás mellett levő két vontató buzáját emésztette fel. A vontatókat valaki valószínűleg bosszúból gyújtotta meg, mert Gyűgének tavaly ugyan ebben az időben leégett ott két vontató buzája. A tettest a rendőrség keresi.

— **Szökött lelene.** Tegnap délután Kiss Isvánne makói asszonyhoz beállított egy lelenctü, ki vezetéknevét nem tudta megmondani, hanem csak annyit mondott, hogy őt Jánosnak hívják és Földéakról Hajnal Józseftől szökött meg. A kis szökevényt ma vissza kísérték Földéakra.

— **60 éves korig megőrizhetjük arcunk, kezünk fiatalosságát** ha azt gondozzuk, ápoljuk olyan do-loggal, mely semmi körülmények között, az archörre nem ártalmas, mely tisztán ápol és a levegő kihatásaitól óv. Ilyen a Lukács-féle „Flóra tejcrém” és folyékony „Narancs virág krém”. Mindkettő 50—50 fillér (25—25 krajcár.) Kapható a főtérhez közelfekvő, az aradi utcai „Megváltó” gyógyszerárban.

A város ügyei.

A halasztást nem tűró dolog.

A „M. F. U.” tudósítójától.

Makó, jul. 11.

Rendkívüli közgyűlés volt a városnál. A polgármester azért hívta össze, hogy a képviselőtestület nehány halasztást nem tűró ügyben hozzon határozatot.

Mikor az ügyeket az előadók előterjesztették, akkor derült ki, hogy azok a legkevésbé sem fontosak és még varhatták volna elintézésüket. Miattuk ugyan kár volt összehívni ebben a nagy munkaidőben a képviselőtestületet.

Évekkel ezelőtt kimondotta ugyanis a város képviselőtestülete, hogy tekintettel az aratási és nyomatási nagy munkákra, július havában rendes közgyűlést nem tart. Igaz, hogy a határozat csak rendes közgyűlésre vonatkozik, de a polgármesternek tudnia kellene, hogy ebben az időben rendkívüli közgyűlésre sem jöhetnek a képviselők, ezért nem kellene azokat minden kicsinyes okból összehívni, mint az ma is történt. Az ügyek

koránt sem voltak olyan fontosak, mint azokat hirdették. Ez volt azután az oka annak, hogy a mai közgyűlésen oly kevesen jelentek meg.

Egyre jó volt azonban a mai közgyűlés. Nagy István képviselő népszerűsége a legutóbbi képviselőválasztás alkalmával igen megcsappant. Ennek a kireperálására nyújtott ma alkalmat a polgármester. Arról volt ugyanis szó, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága kimondotta, miszerint a város tartozik munkaképtelenné vált tisztviselőit kegydíjban részesíteni.

Nagy István kapott az alkalmon. A fagypontra alá süllyedt népszerűségének felemelése üzthajtotta. Felkapaszkodott hát a „nem adom“ öreg gebéjére. mert ez az öreg ló nálunk még mindig behurcolja az akarnokokat a népszerűség várába. Most azonban többet is megselekedett Nagy István. Egyenesen törlésbe akarta hozni a törvényhatósági bizottság határozatát.

Erre aztán a jelenlevő megyei főjegyző vágta oda, hogy a megyebizottság határozatát nem lehet olyan könnyen letörölni, mint az elhibázott cipőtálc szabását. Ezt csak megfelelőbbé lehet, de törölgetni nem lehet, mert ez a felső hatóság határozata.

Ezzel aztán ki is merült a szintelen, vita nélküli közgyűlés, melyről alább tudósítunk.

Galambos Ignác dr. polgármester a közgyűlést délelőtt 9 órakor nyitotta meg. A közgyűlés napirendjére kitűzött ügyek előadói voltak: **Gera** Sámuel városi főjegyző, **Gorcsa** Péter városi tanácsjegyző és **Pákh** Kálmán gazdasági szaktanácsos.

A miniszter leirata.

A honvédelmi miniszter leirt Makóváros képviselőtestületéhez, hogy az ezután megüresedendő szolgáló állásoknál lehetőleg a tovább szolgáló altisztek folyamodványa vétessék figyelembe. Egyben kérte a miniszter, hogy a város szervezési szabályrendelete leirata értelmében módosítsassék.

Az állandó választmány tekintettel arra a körülményre, hogy a múltban mindig a helybeli folyamodóknak adott a szolgáló állások betöltésénél előnyt, javasolja a rendszernek további időkre való fenntartását.

A képviselőtestület egyhangu határozattal elfogadta az állandó választmány határozati javaslatát, de egyben kimondotta, hogy a miniszter leiratát figyelembe veszi mindazon esetekben, mikor a megüresedett állásokra pályázó helyből nem jelentkeznek.

A város jégszükségele.

Makóváros képviselő testülete tekintettel az ideai jéghiányra, a rendes időben intézkedett és erre nézve a költségvetésben biztosított 1300 koronán kívül 7000 koronának a közpénztári alaphól való kölcsönvételét mondotta ki.

Mintthogy azonban a törvény elrendeli az ilyen kölcsön vett összegeknek névszerinti szavazással való kimondását és ennek elrendelését annak idején a polgármester elmulasztotta, azért a vármegye törvényhatósága visszatűrdte a határozatot azzal az utasítással, hogy a kölcsönre vonatkozólag a névszerinti szavazás ejtessék meg.

Ezen utasítás alapján a város képviselőtestülete ma névszerinti szavazás mellett biztosította a jégbeszerzésre vonatkozó kölcsönt.

A város és a munkás biztosító.

A tavasz folyamán a kerületi munkás biztosító pénztár tudatta Makóváros képviselőtestületével, hogy mindazon tisztviselők kiknek fizetése a 2400 koronát el nem éri, nemkülönben a kezelő tisztviselők és a szolgálók a kerületi munkásbiztosító pénztárba beírandók. A képviselőtestület ebben az intézkedésben a város nagyobb mérvű megterhelését látta, azért akként határozott, hogy kimondotta, miszerint betegség esetére minden tisztviselőnek egy évi fizetésén kívül a teljes gyógykezelés jár, a kezelő személyzetet hasonló esetekben pedig 20 héten át ugyancsak fizetésük és a gyógykezelés illeti meg. E határozat meghozatala által Makó városa megmenekült a munkásbiztosító pénztár terheitől. Határozatát jóváhagyás végett a vármegye törvényhatóságához terjesztette fel. A vármegye törvényhatósága legutóbb tartott rendes közgyűlésében jóvá is hagyta Makó városnak ezt a határozatát, de megtoldotta azzal, hogy a város köteles indokolt esetekben munkaképtelenné vált tisztviselőinek kegydíjat biztosítani.

A város polgármestere **Csanád** vármegye törvényhatósági bizottságának ez ügyben kell leiratát tudomásul vétel végett a mai rendkívüli közgyűlés elé terjesztette.

Nagy István: Tudomásul veszi a vármegye leiratát, de a kegydíjra vonatkozó résznek törlését indítványozza.

Tarnay Ivor: Nagy István felszólalására csak annyit jegyez meg, hogy a városnak mint, alárendelt testületnek, nincs joga a törvényhatósági bizottság határozatát megváltoztatni. Nincs tehát helye semmiféle törlésnek, mint azt Nagy István indítványozza, hanem felelősségnek, mert ha ezt elmulasztaná a város, akkor a törvényhatósági bizottságnak a határozata jogerőre emelkednék és Makó városa eselnék a jogorvoslattól.

Tarnay Ivor felszólalása után a képviselőtestület kimondotta, hogy megüresedni a törvényhatósági bizottság határozatának azt a részét, mely a kegydíjra vonatkozik.

Apróbb ügyek.

A város képviselőtestülete jóváhagyta a tanácsnak azt az intézkedését, mely szerint a keresztöltési csöszház mellett elterülő földet kerti művelés céljaira évi 140 korona befizetés kötelezettsége mellett Nagy Mihálynak adta ki.

Ismeretes dolog, hogy **Kiss József** képviselő február havában megüresedte a törvényhatósági bizottságnak azt a határozatát, mellyel megtagadta, az igási utnak a törvényhatósági utak hálózatába való felvételét. Időközileg azonban a törvényhatóság ezt az utat felvette a törvényhatósági utak hálózatába, így tárgyatlaná vált a felelősség, azért Makóváros képviselőtestülete mai közgyűlésén kimondotta, hogy a felelősséget visszavonja, mire a közgyűlés véget ért.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

A már régebb idő óta tölem külön élő férjemnek **B. Papp Ferencnek** (papucskészítő) senki semmitféle hitelt, kölcsönt az én nevemre ne adjon, mert én azokért felelősséget nem vállalok s azt ki nem fizetem.

Makó, 1910. július hó 11.

**B. Papp Ferencné,
Szabó Júlianna.**

* E rovat alatti közleményért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Nyomdász tanoncok

havi fizetéssel
vétetnek fel a

Makói

Független Ujság

nyomdájában. Kazinczy u. 3.

Szerkesztőség: Hajnal-utca 13.

Kiadóhivatal: Kazinczy-utca 3.

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a **Lukács-féle**

„**Harmat**“

krémet

mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztítalanságot. Kisimítja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájós, ifju arcszint; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó bájt kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmatpuder 3 szinben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: **egyedül** a készítőnél **Lukács Ferenc** „Megváltó“ gyógyszer-tárában, **Aradi-u. Telefon szám 95.**

Helyszüke miatt

eladó egy 8 méter hosszú és 6

méter széles, jókarban levő

deszka szin.

Hol? Megmondja a **kiadóhivatal.**

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irta: egy volt 48-as honvédtisztér.

(22)

Két menyegző.

Még ideje sem volt az elhagyott férjnek a szülőket értesíteni, már ott termett Etelka atyja, megtudandó a valóságot.

És egy pillanatot sem késett, megfordította kocsiját, utána sietett leányának; hátha utól éri, hátha észre térítheti?

Az elvonuló sereg hátréshét, a társzekereket, az élelemszállító rengeteg fuvarosokat Gyallánál utól érte. Sőt utól érte a sereg után közvetlenül haladó markotányosokat is és azok előtt menő számtalan fuvarost kocsitűlésekkel, melyeken részint az élmezési tiszték — többen nejeikkel — részint a zászlóaljok és századok irodaszemélyzetei foglaltak helyet, kik mellett vészt sebességgel hajtatott el és szemügyre véve minden kocsin ülő nőszemélyt, csak hogy leányát felismerhesse.

S ebbeli atyai buzgalmának némi kalandos vége lett az által, hogy feltűnővé tette magát czivil ember létere kutató viselkedésével olyan nyira, hogy midőn a tábori pénztár mellett elvágatott kocsijával, a pénztárt kísérő tiszttal huszárjaival letartóztatta és bekísértette Komáromba a kormánybiztosi hivatalhoz igazolás végett.

És ez nem ment oly könnyen, mert biz, akkor nagy zavar volt Komárom falai között. Ki sem hallgaták, szólni sem engedték harmad napig, hanem ott kellett neki meghuzni magát, míg rá került a sor, egy auditor előszobájában, míg végre elmondva kiletét, lakhelyét, utjának célját, családi eseményét és főleg azt, miért volt oly fürkésző viselkedése?

Végre igazolása után megszabadult a jó apa, de keserűségére bizony még kinevették a tiszt urak, mondván: ily háborus időben nincs reá idő a szép aszszonynak hónapokig udvarolgatni, s eféle menyecske elszöktetés a mostani forradalomban nem is ujság, csupán közmegegyezés utján egy kis csintalan katonadolog. Vigasztalódjék az apa. A menyecske nem fog csatába menni. Ó róla gondoskodva lesz. (Folyt. köv.)

dr. Erdélyi M. Mihály
ügyvédi
irodáját
Szegedi-útca 15. sz. alatt
(Lakatos-féle ház, Páva-utca sarok)
megnyitotta.
— Telefon-szám 106. —

Értesítés!

Értesitem a hus- és zsirfogyasztó közönséget, miszerint a Korona épületében a Korona-bazár mellett levő

**mészár-
székemben**

a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő hentes üzletet létesítettem, ahol *finom sertéshusok*, zsirnak való, *háj- és olvasztott zsir, füstölt, sózott és abált szalonna, nyári és friss kolbász, minden este friss tepertő*, a legjutányosabb árakban kapható.

Nagyobb mennyiségű zsir, vagy zsirnak való vételnél árkedvezmény.

Ugyanott mindennap a legszebb és legfrissebb marhahusok kaphatók.

Minden nap friss, gyenge borjú hus kapható.

Mészárszékem a délutáni órákban is nyitva.

A t. közönség b. pártfogását kérem, maradok kiváló tisztelettel:

Köteles Bálint

mészáros és hentes.

Pontos kimérés!

A legtisztább kezelés!

Üzletmegnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Dessoewffy-téren Martonosi gyümölcskereskedő házában, ludpiaccal szemben

fűszer-, liszt- és terményüzletet

nyitottam. — Állandóan raktáron tartok legjobb minőségű fűszereket, kenyér-liszteket, melyeket legolcsóbb árakért árusítok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam 000 000 000 tisztelettel:

OLASZ GEZA

Ügy es
UK tanonczul

felvételnek

Nalász Károly

lakatos és fegyverművesnél.
MAKÓ. Szent István-tér.

ELADÓ

egy vidéki jól berendezett, kitűnő forgalmu, dohány eladási engedéllyel bíró

**VEGYES- O O
KERESKEDÉS.**

Bővebb felvilágosítás nyerhető a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

Kazinczy-utca 3. sz. alatt.

Uj boroshordók

elsősztályu tölgfából kaphatók a következő olcsó árakon:

10 literig	15 literig, 4 vassal, 1 darab	—	—	2 korona 60 fillér,
20	25	6	1	4
30	35	6	1	4
40	45	6	1	6
50	60	6	1	6
70	80	6	1	7
100	110	6	1	10
135	145	6	1	13
200	230	6	1	50
250	850	8	1	50
1000	1500	8	1	50
2000	3000	10	1	50

Meghitelesítve, kiforrázva, a munkási állomáshoz kiszállítva és utánvét mellett feladva, előleg beküldése mellett értendő.

Árjegyzéket szüretelő edényekről készséggel küld:

Sztreha Endre kádár,
Munkács, Oroszvég.

00 Az arak változtatására ügyelni kérem. 00

Állandó nagy rakár mindenféle nagyságban.

**Olcsó
bevásárlási forrás.**

Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy egy nagyobb üzlettelosztásnál jutányos árért átvett divatos

rőfös árúkat

u. m. selyem, szövet, vászon, kanavász, festőkartonstb. nagyon

jutányos **árért árusítom.**

Sok mindenféle maradék félárban.

oo Szives látogatásokat kér oo

Tamás Mihály

rőfös divatkereskedő.
Üzlete: LUD-piacz.

Nagy előny senki sem esalódhat, mivel mindenféle áru a legolcsóbb és szabott árban lesz eladva.

Készpénzért veszünk és adunk, hogy olcsóért árulhassunk. Minták kívánatra azonnal küldetnek.

Pontos, szofid és azonnali kiszolgálás.

Aki valamely szert, vagy cikket bevezetni, vagy eddig elért forgalmát emelni akarja, vegye bizalommal igénybe

**A MAKÓI
FÜGGETLEN UJSÁG**

5400 példányban megjelenő

politikai napilap hirdetési rovatát.

Hirdetések szabott áron vétetnek fel.